

Εργαστήριο Μελέτης του
ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
— Ε Κ Π Α —

Τμήμα Φιλοσοφίας
Φιλοσοφική Σχολή, Κυψέλη 747,
Πανεπιστημιούπολη
157 03 Ζωγράφου
e-mail: idrel@philosophy.uoa.gr

Αθήνα, 9/9/2019

Το Εργαστήριο Μελέτης του Θεσμικού Λόγου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου μεταξύ των θεσμών στους οποίους εστιάζει την προσοχή του είναι και αυτός της τέχνης, όπως και εκείνοι της παιδείας και της εκπαίδευσης.

Η συνεργασία με την κα Κλεοπάτρα Λιακοπούλου, Καλλιτεχνική Διευθύντρια της Πολιτιστικής οργάνωσης THEOREMA, και την Αίθουσα Τέχνης THE BOX για τη διερεύνηση του νέο-γκροτέσκου ύφους στην ελληνική τέχνη του παρόντος, άπτεται μιας πλευράς των ενδιαφερόντων του Εργαστηρίου.

Ως γνωστό, η χώρα μας δοκιμάζεται την τελευταία δεκαετία, εκτός από μια ισχυρότατη οικονομική κρίση αλλά και, όπως γενικότερα στην Ευρώπη, από μια κρίση αξιών που συνιστά το πλαίσιο της νέας πραγματικότητας, συχνά με όρους αισθητικού εκχυδαϊσμού. Υπό την προοπτική της κατανόησης του αισθητικού παρόντος μας, η περιρρέουσα πραγματικότητα και το συγκεκριμένο αισθητό της περιεχόμενο γίνονται αντικείμενα της συμβολικής γλώσσας του νέο-γκροτέσκου. Η συμβολική μορφοποίηση, λοιπόν, είναι θεσμική – εδώ ως θεσμός της τέχνης – και συνιστά ένα αισθητικό και ψυχολογικό ύφος που αντιστοιχεί σε τρόπους αντίληψης και δράσης εν μέσω της ελληνικής πραγματικότητας.

Η κατηγορία του νέο-γκροτέσκου που εισάγει η κα Λιακοπούλου, συνεργάτιδα του Εργαστηρίου, μοιάζει να απηχεί εμπειρίες παλαιότερων κρίσεων όπως η αισθητική της

Δημοκρατίας της Βαϊμάρης στη μεσοπολεμική Γερμανία. Οι συγκρίσεις αυτές, όμως, είναι τελικώς ανιστορικές αφού αφαιρούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε αισθητικής, μέσα από εξισοπεδωτικές διαδικασίες. Το ζήτημα είναι να προσδιορίσουμε τις δι-υποκειμενικές σχέσεις του παρόντος και τους τρόπους δόμησής του μέσα από τους οραματισμούς των καλλιτεχνών που εντάσσονται στο νέο-γκροτέσκο ύφος.

Το σύνολο των δράσεων που σχετίζονται με την ανάδειξη της κατηγορίας του νέο-γκροτέσκου ως ερμηνευτική κατηγορία της σύγχρονης πραγματικότητας (έκθεση εικαστικών έργων, διαλέξεις, στρογγυλές τράπεζες, κ.ά.) χαρακτηρίζεται από εξωστρέφεια καθώς σχεδιάζεται η διοργάνωση τριών σειρών εκδηλώσεων, στην Αθήνα, τις Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο.

Το Εργαστήριο Μελέτης του Θεσμικού Λόγου έχει αυτονόητο και εγγενές ενδιαφέρον για τις νέου είδους αυτές θεσμίσεις της τέχνης και στηρίζει επιστημονικά την εν λόγω πρόταση η οποία αποτελεί μέρος των ερευνητικών σχεδιασμών του.

Ο Διευθυντής του Εργαστηρίου

Γεώργιος Αραμπατζής

Αναπληρωτής Καθηγητής Φιλοσοφίας

Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ

garabatz@philosophy.uoa.gr

Institutional Discourse
RESEARCH LAB
— NKUA —

Laboratoire de Recherche
sur le Discours Institutionnel,
Université Nationale et Kapodistrienne d'Athènes,
Dpt. de Philosophie,
Campus universitaire,
157 03 Zografou,
e-mail : idrel@philosophy.uoa.gr

Athènes, 9-9-2019

Le Laboratoire de Recherche sur le Discours Institutionnel de l'Université Nationale et Kapodistrienne d'Athènes, se concentre sur l'étude des institutions, parmi lesquelles figurent principalement celles de l'art et de l'éducation.

La collaboration avec Mme Kleopatra Liakopoulou, Directrice Artistique de l'Association culturelle THEOREMA, et THE BOX Art Gallery, pour explorer le style néo-grotesque de l'art grec contemporain, correspond à un aspect important des intérêts du Laboratoire.

Comme on le sait, notre pays a connu au cours de la dernière décennie une grande crise économique ainsi qu'une crise des valeurs, celle-là plus générale, européenne, chose qui constitue le contexte de la nouvelle réalité grecque et qui se traduit souvent en termes de vulgarité esthétique. Du point de vue de la compréhension de notre présent esthétique, la réalité environnante et son contenu perceptible spécifique deviennent des objets du langage symbolique du néo-grotesque. La formulation symbolique néo-grotesque est donc institutionnelle – ici en tant qu'institution de l'art – et constitue un style esthétique et psychologique qui correspond aux modes de perception et d'action au sein de la réalité grecque.

La catégorie du néo-grotesque introduite par Mme Liakopoulou, associée du Laboratoire, semble faire écho à des expériences de crises antérieures telles que l'esthétique de la République de Weimar dans l'Allemagne de l'entre-deux-guerres. Cependant, ces comparaisons sont finalement anhistoriques en ce qu'elles suppriment les caractéristiques particulières de chaque période esthétique par des processus d'équivalence quasi-arbitraire. Ici, il s'agit de déterminer les relations intersubjectives du présent et les manières de le construire à travers la vision d'artistes incarnant le style néo-grotesque.

Toutes les actions liées à la présentation du néo-grotesque en tant que catégorie interprétative de la réalité contemporaine (exposition d'art, conférences, tables rondes, etc.) ont l'ambition d'intervenir au niveau européen car elles concernent trois séries d'événements, à Athènes, à Bruxelles et à Luxembourg.

Le Laboratoire de Recherche sur le Discours Institutionnel a un intérêt évident et intrinsèque à aborder ces nouveaux types d'institution de l'art et soutient scientifiquement cette proposition qui fait partie de ses projets de recherche.

Le Directeur du Laboratoire

Georgios Arabatzis

Professeur Associé de Philosophie

Dpt. de Philosophie, UNKA

garabatz@philosophy.uoa.gr